

RAPORT ANUAL
privind Activitatea Comisiei Naționale de Prognoză
în anul 2015¹

---

¹ Raportul anual este realizat în temeiul art. 5 din Legea 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public

Cuprins

1. Cadrul instituțional, obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză
  - 1.1 Cadrul instituțional
  - 1.2 Obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză
  - 1.3 Modul de realizare a priorităților anului 2015
  - 1.4 Resurse umane
  - 1.5 Cheltuielile bugetare
2. Activități și rezultate ale Comisiei Naționale de Prognoză.
  - 2.1 Prognozele pe termen scurt, mediu și lung realizate în anul 2015
  - 2.2 Elaborarea documentelor programatice
  - 2.3 Studiile de analiză și impact
  - 2.4 Perfecționarea metodelor și tehnicilor de previziune; extinderea modelării ca metodă de previziune
  - 2.5 Creșterea vizibilității și prestigiului profesional al instituției
  - 2.6 Colaborare inter-instituțională și reprezentarea externă
3. Activitatea de audit intern

Anexă

1. Cadrul instituțional, obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză

1.1 Cadrul instituțional

Comisia Națională de Prognoză (CNP) este organizată și funcționează în baza Ordonanței Guvernului nr. 22 / 2007, republicată, cu modificările și completările ulterioare și aprobată prin Legea nr. 212/2007, ca organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Finanțelor Publice, având rolul de a elabora studii și prognoze pe termen scurt, mediu și lung privind evoluția economiei românești în ansamblu, pe sectoare și în profil teritorial, sinteze macroeconomice, precum și de a fundamenta principalele măsuri de politică economică proiectate de Guvern, în concordanță cu Programul de guvernare.

Comisia Națională de Prognoză este condusă de un președinte – funcție asimilată din punctul de vedere al salarizării cu funcția de secretar de stat, având, conform legii, funcția de ordonator de credite.

Secretarul general al Comisiei Naționale de Prognoză este înalt funcționar public și coordonează toate compartimentele și activitățile instituției, potrivit structurii organizatorice stabilită prin HG nr. 515/2013.

Structura organizatorică a Comisiei Naționale de Prognoză prezentată în anexă, prevede următoarele direcții generale și direcții:

- Direcția Generală de Analize și Prognoze Globale, cu două direcții: Direcția Conturi Naționale și Forță de Muncă; Direcția de Modelare și Prognoze Regionale;
- Direcția Generală de Analize și Prognoze Financiare și Sectoriale, cu două direcții: Direcția Analize și Prognoze Financiare; Direcția Analize de Impact și Prognoze Sectoriale;
- Direcția Economică, Administrativă, Juridică și Resurse Umane.

1.2 Obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză

Obiectivele și atribuțiile Comisiei Naționale de Prognoză sunt circumscrise sferei sale legale de competență și se materializează în funcțiile exercitate în calitate de organ de specialitate al administrației publice centrale.

Astfel, potrivit actului normativ prin care este organizată și funcționează, Comisia Națională de Prognoză îndeplinește următoarele funcții:

- **funcția de strategie** - realizată prin elaborarea programelor de dezvoltare economică și socială pe termen scurt, mediu și lung, a programelor și studiilor privind echilibrul macroeconomic, sectorial și regional;
- **funcția de armonizare** a metodelor și tehnicilor de previziune, precum și a cadrului legislativ din domeniul de activitate, cu reglementările și recomandările Uniunii Europene;
- **funcția de reprezentare** prin care se asigură, în numele statului sau al Guvernului, reprezentarea pe plan intern și extern în domeniul său de activitate;
- **funcția de autoritate de stat**, prin care se asigură urmărirea și controlul aplicării reglementărilor din domeniul de activitate;
- **funcția de administrare**, prin care se asigură administrarea și gestionarea eficientă a resurselor și a bunurilor din patrimoniul său, cu respectarea dispozițiilor legale în vigoare.

De asemenea, Comisia Națională de Prognoză exercită următoarele atribuții:

- elaborează prognoze privind dezvoltarea economico-socială a României pe termen scurt, mediu și lung, în corelare cu prevederile Programului de guvernare, a strategiilor naționale, sectoriale și regionale, precum și pe baza tendințelor din economia națională și cea mondială;
- participă la monitorizarea modului de realizare a Programului de guvernare, efectuează analize cu privire la stadiul îndeplinirii prevederilor acestuia și propune măsuri pentru atingerea obiectivelor asumate prin Programul de guvernare;
- realizează analize și previziuni pentru fundamentarea proiectelor de buget, în concordanță cu cerințele Ministerului Finanțelor Publice;
- coordonează sau participă la elaborarea de strategii și programe de dezvoltare naționale, sectoriale și/sau regionale;

- participă la elaborarea și actualizarea anuală a documentelor programatice pe care România trebuie să le pregătească în calitate de țară membră, precum Programul de Convergență, Programul Național de Reformă;
- participă la reuniunile grupurilor de experți ale Comisiei Europene, constituite pe problematici specifice;
- evaluează efectele principalelor măsuri de politică economică asupra creșterii economice prin prisma obiectivelor prevăzute în programele naționale și regionale de dezvoltare;
- participă la evaluările ex-ante și ex-post ale impactului politicilor publice asupra proceselor economice și sociale la nivel macroeconomic și sectorial;
- gestionează și implementează proiecte de asistență financiară nerambursabilă din partea Uniunii Europene destinate dezvoltării capacității de formulare a politicilor economice și perfecționării activității de previziune;
- elaborează și utilizează modele macroeconomice pentru fundamentarea și asigurarea coerenței prognozelor și scenariilor de dezvoltare;
- analizează impactul politicilor financiare, monetare, valutare și bugetare asupra economiei reale;
- efectuează studii și analize privind perspectivele economiei mondiale, evidențiind principalele tendințe și posibilele lor efecte asupra economiei românești;
- analizează periodic situația economică internă, inclusiv pe bază de anchete proprii de conjunctură, în scopul evidențierii unor riscuri sau disfuncții în evoluția unor sectoare ori activități economice;
- realizează estimări asupra evoluției economice pe termen scurt și avansează propuneri pentru încadrarea în prognozele anuale;
- elaborează prognoze referitoare la echilibrul forței de muncă; întocmește studii și analize privind unele activități cu profil social și de protecție socială;
- efectuează previziuni pe termen scurt, mediu și lung privind activitatea de comerț exterior și balanța de plăți externe; evaluează impactului fondurilor structurale și al altor surse financiare externe atrase asupra indicatorilor macroeconomici;
- analizează și prognozează evoluția și efectele procesului inflaționist asupra echilibrelor la nivel macroeconomic;

- efectuează analize și proiecții privind evoluția principalelor sectoare de activitate: industrie, agricultură, transport, comerț, comunicații;
- elaborează analize și prognoze economice privind evoluția în profil teritorial a principalilor indicatori economico-sociali.

Prin Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010, modificată și completată de Legea nr. 377/2013, s-au introdus noi cerințe de calitate și transparență referitoare la cadrul macroeconomic pentru activitatea Comisiei Naționale de Prognoză.

Conform art. 28 din Legea responsabilității fiscal-bugetare, cadrul macroeconomic trebuie să conțină informații privind situația macroeconomică și prognozele:

1. pentru anul bugetar curent și 3 ani ulteriori; rezultatele efective ale ultimilor 2 ani bugetari, referitoare la:

- a) produsul intern brut și componentele sale;
- b) indicele prețurilor de consum și deflatorul produsului intern brut;
- c) șomajul și ocuparea forței de muncă;
- d) poziția de cont curent a balanței de plăți;
- e) premisele ce stau la baza prognozelor;

f) o declarație privind concordanța sau diferențele față de cele mai recente prognoze ale Comisiei Europene. Diferențele semnificative dintre scenariul macrobugetar ales și previziunile Comisiei Europene sunt descrise și motivate, în special dacă nivelul sau creșterea variabilelor din ipotezele externe se îndepărtează în mod semnificativ de valorile menționate în previziunile Comisiei;

2. prognozele macroeconomice pe termen mediu ce afectează politica fiscală.

Conform art. 27 și art. 53 alin. (5), cadrul macroeconomic utilizează cele mai actuale informații și reprezintă scenariul macrofiscal cel mai probabil sau un scenariu mai prudent, iar deviațiile persistente de același sens ale prognozelor macroeconomice față de datele efective sunt făcute publice dacă se înregistrează pe o perioadă de cel puțin 4 ani consecutivi.

De asemenea, prin modificările și completările aduse Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice de Legea nr. 270/2013, s-au conferit Comisiei Naționale de Prognoză atribuții explicite privind participarea la planificarea bugetară și cerințe noi cu privire la transparența prognozelor. Principalele prevederi din Legea 270/2013 cu referire la activitatea Comisiei Naționale de Prognoză sunt:

- Comisia Națională de Prognoză elaborează și comunică previziuni macroeconomice pe baza cărora Ministerul Finanțelor Publice elaborează previziunile bugetare.
- Previziunile macroeconomice și bugetare sunt comparate cu previziunile cele mai recente ale Comisiei Europene și, după caz, cu cele ale altor organisme independente internaționale. Diferențele semnificative față de previziunile Comisiei Europene sunt descrise și motivate, în special dacă nivelul sau creșterea variabilelor din ipotezele externe se îndepărtează în mod semnificativ de valorile menționate în previziunile Comisiei Europene.
- Ministerul Finanțelor Publice și Comisia Națională de Prognoză publică pe site, conform competențelor lor legale, previziunile macroeconomice și bugetare oficiale elaborate pentru planificarea bugetară.
- Prognozele indicatorilor macroeconomici și sociali se elaborează de către Comisia Națională de Prognoză, până la data de 1 iunie a anului curent. Aceste prognoze vor fi actualizate, după caz, pe parcursul desfășurării procesului bugetar și vor fi publicate pe site-ul Comisiei Naționale de Prognoză.
- Pe baza prognozelor de toamnă ale Comisiei Naționale de Prognoză sau în cazul modificării ulterioare a legislației din domeniu, în funcție de specificul ordonatorului principal de credite și cu informarea Guvernului, limitele de cheltuieli aprobate și stabilite pe ordonatori principali de credite pot fi redimensionate de către Ministerul Finanțelor Publice.
- Pe baza prognozelor de toamnă ale Comisiei Naționale de Prognoză, Ministerul Finanțelor Publice definitivează proiectele de buget ale ordonatorilor principali de credite și al bugetului propriu și proiectele legilor bugetare anuale, pe care le depune la Guvern, până la data de 1 noiembrie a fiecărui an.

1.3 Modul de realizare a priorităților anului 2015

În acest nou context legislativ și instituțional, Comisia Națională de Prognoză și-a stabilit ca priorități:

1. Menținerea standardului înalt de calitate a previziunilor și analizelor, în sprijinul procesului de elaborare de politici publice, inclusiv prin adaptarea și diversificarea instrumentelor de previziune și simulare în raport cu noile provocări și cerințe în context național și european, s-au realizat astfel:
  - Pe parcursul anului 2015 s-au realizat studii sectoriale în vederea evidențierii tendințelor și fundamentarea mai aprofundată a

proгноzelor: studiu privind cercetarea-științifică; studii privind agricultura; studii privind IMM-urile.

- Standardul de calitate a permis evidențierea în Programul de Convergență a unui scenariu alternativ de prognoză care explicitează impactul Noului Cod Fiscal. În scenariul amintit s-a estimat pentru 2016 o creștere economică de 4,1%. În primul trimestru din 2016 creșterea reală a PIB-ului a fost de 4,3%.
  - De asemenea, standardul de calitate a prognozelor este ilustrat și de prognoza valorii nominale a PIB de la bugetul pe 2015, care a fost sub realizări, așa cum prevăd și directivele și reglementările CE; la fundamentarea bugetului pentru anul 2015 s-a avut în vedere o valoare a PIB de 709,7 mld. lei, valoarea realizată și publicată de INS pentru anul 2015 fiind de 712,8 mld.lei.
2. Actualizarea bazelor de date în conformitate cu revizuirile metodologice ale Institutului Național de Statistică pentru serii lungi de timp, datorate implementării SEC 2010 (PIB și componentele sale, VNB etc), rezultatelor recensământului populației din 2011 (populația activă, populația ocupată, salariați, șomeri etc), precum și trecerii la noile standarde metodologice privind balanța de plăți și poziția investițională internațională (BPM6).

Ca urmare a implementării SEC 2010, influențele în baza de date au fost următoarele:

- Creșterea valorii nominale a produsului intern brut cu peste 2 miliarde lei, ceea ce reprezintă circa 0,5% din PIB;
- Creșterea valorii nominale a VNB cu peste 3 miliarde lei;
- Capitalizarea cheltuielilor de cercetare dezvoltare considerate
- Cheltuieli curente în SEC '95 și înregistrarea ca formare brută de capital fix ceea ce a reprezentat circa 0,4% din PIB;
- Capitalizarea cheltuielilor militare (achiziții militare: avioane, nave, etc.) considerate consum intermediar în SEC '95, sunt tratate conform sec 2010 ca formare brută de capital fix, ceea ce reprezintă 0,01% din PIB.

Recensământul populației și locuințelor din anul 2011 a adus modificări bazelor de date:

- populația stabilă a scăzut cu 1.559.333 persoane (7,2%), față de situația existentă la recensământul anterior. După acest recensământ s-au definit două noi concepte privind populația României (populația rezidentă și populația după domiciliu);
- pentru perioada 2002 - 2011 numărul populației a fost recalculat în condiții de comparabilitate cu rezultatele finale ale recensământul;

- indicatorii statistici cu privire la piața muncii au fost revizuiți începând cu anul 2004 (rata de activitate, rata de ocupare, rata șomajului, numărul de salariați, etc.);
  - revizuirea datelor a adus modificări substanțiale, de exemplu: pentru anul 2008 numărul salariaților pe total economie (conform AMIGO) a scăzut de la 6.317 mii persoane la 6.149 mii persoane.
3. Având în vedere importanța crescândă a reformelor structurale în cadrul semestrului european, precum și cerințele metodologice impuse în ceea ce privește estimarea impactului economico-social al acestora, Comisia Națională de Prognoză și-a propus începerea demersurilor și documentării în vederea dezvoltării unui instrument de simulare a efectelor politicilor publice, inclusiv prin elaborarea, în perspectivă, a unui model de echilibru general.
- În anul 2015 au fost identificate cerințele minime ale modelului de analiză cantitativă necesar. Acestea sunt îndeplinite cel mai bine de un model de echilibru general bazat pe tabelul intrări-ieșiri publicat anual de către Institutul Național de Statistică. Modelul ar trebui să aibă un nivel de agregare de maximum 15 ramuri. Nivelul optim de agregare se va stabili în funcție de opțiunile modelului precum și de disponibilitatea altor date (față de cele aferente conturilor naționale) necesare. Ca opțiuni există fie dezvoltarea unui model asemănător celui al Comisiei Europene, respectiv QUEST, fie în concordanță cu concepția celui pentru schimbări climatice realizat de Banca Mondială și Universitatea din Atena.
  - În anul 2015 s-a elaborat Fișa proiectului pentru aplicarea în cadrul Programului Operațional Capacitate Administrativă POCA 2014-2020. Fișa urmează să fie finalizată și depusă la Autoritatea de Management după stabilirea configurației modelelor.

1.4 Resurse umane

Asigurarea unor prognoze macroeconomice predictibile presupune existența resurselor umane adecvate, atât din punct de vedere numeric, cât mai ales din punct de vedere calitativ.

Și în anul 2015, structura organizatorică a Comisiei Naționale de Prognoză redusă în anul 2013 ca urmare a aplicării prevederilor O.U.G. nr. 77/2013, a asigurat funcționarea în bune condiții a compartimentelor, serviciilor și direcțiilor de specialitate și a menținut calitatea activității de prognoză.

În anul 2015, Comisia Națională de Prognoză a funcționat cu un număr maxim de posturi de 93 conform prevederilor H.G. nr. 515/2013

pentru stabilirea numărului de posturi și a structurii organizatorice a Comisiei Naționale de Prognoză.

Din totalul de 93 posturi aprobate, la data de 31.12.2015, 90 posturi erau efectiv ocupate (ceea ce reprezintă circa 97% din total), iar 3 posturi erau vacante.

În anul 2015, din numărul total de angajați 87% erau funcționari publici și 13% reprezentau personal contractual. Din punct de vedere al studiilor absolvite, circa 89% din personal era cu studii superioare, respectiv 80 de persoane. Din acestea, 5 au doctoratul iar 30 persoane au absolvit programe de master.

Structura personalului după studiile absolvite

	număr
Studii superioare de lungă durată	
din care cu:	80
- doctorat	5
- masterat	30
Studii medii	10

Și în anul 2015, fluctuația personalului a fost redusă, structura pe grupe de vârstă relevând că ponderea cea mai mică (9% din total) o dețin persoanele tinere sub 30 de ani. La sfârșitul anului 2015, personalul cu o vechime de 10 ani și peste în instituție reprezenta peste 50% din totalul personalului.

Structura personalului pe grupe de vârstă

Grupe de vârstă	Număr persoane
≤ 30 ani	8
31 – 40 ani	27
41 – 50 ani	27
≥ 51 ani	28

În anul 2015, salarizarea personalului s-a făcut în conformitate cu prevederile Legii - cadru nr. 284/2010 privind salarizarea unitară a personalului plătit din fonduri publice și cu prevederile Ordonanței de urgență nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri

publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice.

Pentru asigurarea îndeplinirii misiunii, scopului și obiectivelor instituției în sfera resurselor umane, în cursul anului 2015, în cadrul perfecționării profesionale, s-a pus accent, în continuare, pe dezvoltarea aptitudinilor și cunoștințelor personalului responsabil cu implementarea prevederilor legale referitoare la funcția publică în complexitatea sa și în domeniul controlului intern și s-a prioritarizat perfecționarea activității de audit public intern.

În legătură cu îmbunătățirea calității activității de audit intern, în cursul anului 2015, un auditor intern al instituției a participat la două cursuri de pregătire, respectiv „Noutăți legislative în aplicarea auditului public intern în baza H.G. nr. 1086/2013” și „Audit public intern” organizat de Școala de Finanțe Publice și Vamă în vederea efectuării acestei activități, ulterior, în cadrul CNP.

1.5. Cheltuielile bugetare

Comisia Națională de Prognoză a avut aprobat, pentru activitatea din cursul anului 2015, un buget de 8.668 mii lei, inferior bugetului alocat în anul anterior cu aproximativ 2%.

Execuția bugetară la data de 31.12.2015 a fost în sumă totală de 8.331 mii lei, realizându-se o economie de 337 mii lei, la titlul „Cheltuieli de personal” cu suma de aproximativ 120 mii lei, la titlul „Bunuri și servicii” cu suma de aproximativ 79 mii lei și la titlul „Cheltuieli de capital” cu suma de aproximativ 138 mii lei.

În structura bugetului ponderea cheltuielilor au reprezentat-o cheltuielile de personal, respectiv aproximativ 91%, urmate de cheltuielile cu bunuri și servicii, în proporție de aproximativ 9%.

2. Activități și rezultate ale Comisiei Naționale de Prognoză

2.1 Prognozele pe termen scurt, mediu și lung realizate în anul 2015

Obiectivul principal al activității Comisiei Naționale de Prognoză îl reprezintă elaborarea de prognoze **pe termen scurt, mediu și lung** cu un grad ridicat de predictibilitate.

➤ **Prognozele pe termen scurt**, respectiv evoluțiile lunare sau trimestriale ale unor indicatori macroeconomici, se realizează ca etapă pregătitoare a prognozelor pe termen mediu.

În acest cadru, s-a dezvoltat - atât ca sferă de analiză, cât și din punct de vedere al prezentării - **Prognoza pe termen scurt în industrie, care reprezintă o prognoză trimestrială pentru activitatea industrială bazată pe o anchetă de conjunctură proprie**, desfășurată la agenții economici din industrie. Specific este faptul că ancheta de conjunctură a Comisiei Naționale de Prognoză, spre deosebire de cele ale Institutului Național de Statistică și Băncii Naționale a României, se bazează pe evaluări cantitative, ceea ce permite proiecția evoluției trimestriale a indicatorilor macroeconomici.

Cele 4 anchete de conjunctură din anul 2015 au avut la bază un eșantion de 466 agenți economici reprezentând rezultatul unei rate de sondaj de 11,9% și furnizând o rată de acoperire de peste 70%. Chestionarul folosit asigură evidențierea tendințelor de manifestare a unui număr de 14 indicatori în cadrul sectorului industrial. Important de menționat este faptul că, din datele comunicate de agenții economici în cadrul acestui chestionar, se obțin informații pentru doi indicatori care nu sunt urmăriți statistic, respectiv: stocurile de materii prime și gradul de utilizare a capacităților de producție.

Datele și informațiile obținute sunt utilizate în cadrul modelului economico-matematic de prognoză trimestrială în domeniul industriei, care oferă ca rezultată dinamica principalilor indicatori: producție, productivitate, cerere, stocuri.

Rezultatele prognozelor în sectorul industrial, realizate pe baza anchetelor de conjunctură, sunt publicate pe site-ul CNP și în buletinele trimestriale ale instituției.

În urma implementării proiectului *Îmbunătățirea capacității instituționale, de evaluare și formulare de politici macroeconomice în domeniul convergenței economice cu UE a Comisiei Naționale de Prognoză* pe parcursul anului 2015 s-a realizat lucrarea „**Prognoza**

macroeconomică pe termen scurt". Prognoza pe termen scurt s-a realizat folosind macromodelul economiei românești, respectiv blocul adițional al estimărilor trimestriale, fiind utilizate premisele teoretice și metodologice Box and Jenkins (1976). Datorită faptului că datele prezintă fenomene de ciclicitate și periodicitate, pentru estimările trimestriale s-au folosit modelele cu medii mobile (ARIMA), cu sezonaliitate. Indicatorii trimestriali prognozați cu ajutorul acestei metode sunt: produsul intern brut, cheltuiala de consum a gospodăriilor populației, consumul guvernamental, formarea brută de capital fix, importul de bunuri, exportul de bunuri, indicele prețurilor de consum, cursul de schimb lei/euro, veniturile bugetare și cheltuielile bugetare.

În anul 2015, în lunile martie și octombrie, s-a elaborat **prognoza indicatorilor macroeconomici pentru notificarea fiscală**, care include prognoza venitului național brut și prognoza formării brute de capital fix din sectorul public și sectorul privat.

De asemenea, a fost elaborată și **prognoza cursului de schimb pentru majoritatea valutelor** țărilor de unde se importă medicamente, utilizată de Ministerul Sănătății la calculul prețurilor interne pentru medicamente.

O altă lucrare realizată în acest an a fost „**Evoluția pieței de capital în anul 2015 și perspective pentru perioada 2016 – 2017**”. Aceasta include o analiză a principalilor indicatori ce caracterizează piața de capital din România (valoarea tranzacționată, capitalizarea și evoluția indicilor bursieri), o analiză comparativă cu alte state membre ale UE, precum și o parte de previziunea pentru perioada 2016 – 2017 care are la bază ecuații econometrice.

În cadrul prognozelor pe termen scurt se include și **prognoza privind puterea de cumpărare a funcționarilor publici**, bazată pe evoluția câștigurilor salariale pentru această categorie și realizată în cadrul „exercițiului de prognoză” al Eurostat.

➤ **Prognoza pe termen mediu** reprezintă activitatea principală, aceasta constituind și baza pentru proiectele de buget.

În cursul anului 2015 s-au realizat 3 prognoze principale pe termen mediu 2015 – 2018/2019, ca bază pentru elaborarea Programului de Convergență, Strategia fiscal-bugetară sau pentru proiectul bugetului de stat și a bugetului asigurărilor sociale de stat. Aceste prognoze cuprind principalii indicatori macroeconomici pentru anul curent și următorii 4 ani. Principalele prognoze sunt realizate odată cu cele ale Comisiei Europene, respectiv: Prognoza de iarnă, Prognoza de primăvară și Prognoza de toamnă și sunt publicate pe site-ul propriu www.cnp.ro. Ele sunt sincronizate cu procedurile anuale de supraveghere a ciclului economic, cunoscut sub numele de Semestrul European.

În condițiile revizuirii de către INS a metodologiei de evaluare a conturilor naționale, respectiv trecerea de la SEC 95 la SEC 2010, a continuat activitatea de actualizare a seriilor de date privind produsul intern brut și componentele sale, reagregarea ramurilor pe sectoare pentru utilizarea în cadrul macromodelului economiei românești, reechilibrarea cererii și ofertei etc. Ca urmare, prognozele macroeconomice s-au făcut ținând seama de aceste schimbări.

În cadrul prognozei de toamnă din 2015, utilizată la definitivarea proiectului de buget pentru anul 2016, s-a estimat o creștere reală a produsului intern brut de 4,1%. În primul trimestru 2016 creșterea economică a fost de 4,3%, ceea ce arată că s-au respectat prevederile legale conform cărora cadrul macroeconomic utilizat la fundamentarea proiecțiilor bugetare trebuie să reprezinte scenariul macrofiscal cel mai probabil sau un scenariu mai prudent.

➤ **Prognoza în profil teritorial** este elaborată semestrial și se referă atât la cele 42 de județe, cât și la cele 8 regiuni de dezvoltare.

La nivel de **regiune și județ** se prognozează indicatori privind **creșterea economică** (produsul intern brut și valoarea adăugată brută pe ramuri, produsul intern brut pe cap de locuitor) și indicatori privind **forța de muncă** (populația ocupată, câștigul salarial, numărul de salariați, numărul de șomeri, rata șomajului). Rezultatele prognozelor în profil teritorial, atât varianta de primăvară, cât și cea de toamnă, au fost valorificate de MFP și ANAF, fiind publicate și pe site-ul CNP.

➤ Un domeniu specific activității de previziune din cadrul CNP îl reprezintă **prognozele sectoriale** care au în general același orizont de timp ca prognozele pe termen mediu, dintre care sunt de remarcat:

- Prognoza activității de transport.
- Prognoza echilibrului energetic.
- Prognoza energiei electrice.
- Prognoza indicilor valorii producției agricole
- Prognoza comerțului exterior.

➤ **Prognoza pe termen lung** are în vedere un număr mai mic de indicatori, respectiv produsul intern brut, inflația, exportul, importul și balanța comercială, populația activă, numărul de salariați, câștigul salarial mediu brut. Principala prognoză pe termen lung are ca orizont final anul 2025, rezultatele fiind valorificate atât în cadrul Programului de Convergență pentru evaluarea sustenabilității finanțelor publice pe termen lung, cât și la fundamentarea prognozelor sectoriale pe termen lung.

Instituția a făcut parte, alături de Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, Ministerul Finanțelor Publice și Banca Mondială, din grupul de

lucru care a elaborat modelul ROM-E3, care este un model de analiză macroeconomică de impact al politicilor din domeniul schimbărilor climatice.

CNP a participat la reuniunea privind costurile marginale de reducere a emisiilor, din cadrul Programelor Operaționale 2014-2020.

Reprezentanții CNP au participat, în calitate de membrii, la reuniunile grupului de lucru „Energie și schimbări climatice”, din cadrul Direcției Generale a Comisiei Europene pentru Energie și Schimbări Climatice.

Totodată s-au elaborat prognoze pe termen mediu referitoare la consumul, importul și exportul de energie electrică, în vederea întocmirii de către Ministerul Energiei a Programului de iarnă în domeniul energetic privind măsurile pentru realizarea stocurilor de siguranță ale Sistemului Energetic Național (SEN), în ceea ce privește combustibilii pentru perioada sezonului rece și volumul de apă din lacurile de acumulare, în perioada 01 iulie 2015 - 31 martie 2016, precum și alte măsuri privind nivelul de siguranță și securitate în funcționare a SEN.

Concomitent cu activitatea de previziune propriu-zisă s-a introdus în activitatea CNP **obligativitatea evaluării periodice a corectitudinii prognozelor prin compararea acestora cu realizările în plan factual**. Această modalitate de lucru a permis identificarea categoriilor de indicatori care prezintă volatilitate, respectiv o incertitudine sporită datorită evoluției neașteptate a factorilor determinanți. Pe această bază s-au putut face aprecieri periodice asupra probabilității de atingere a țintelor anuale, precum și propuneri de măsuri pentru înlăturarea riscurilor și diminuarea vulnerabilităților.

Din analiza comparativă a conținuturilor prognozelor cu realizările a rezultat că prognoza are un grad ridicat de relevanță, chiar dacă la unii indicatori apar abateri (dar în pragul de probabilitate acceptat pe plan internațional).

2.2 Elaborarea documentelor programatice

O activitate de importanță deosebită a reprezentat-o participarea la elaborarea și actualizarea anuală a documentelor programatice pe care România trebuie să le pregătească în calitate de țară membră, precum și la elaborarea strategiilor naționale.

Astfel, în conformitate cu prevederile privind elaborarea **Strategiei fiscal bugetare**, CNP și-a adus contribuția în următoarele domenii:

- Analiza datelor și estimarea evoluției principalilor indicatori macroeconomici și sociali în anul 2015 și prognoza acestora pentru perioada 2016 - 2018.

- Elaborarea și prezentarea prognozei macroeconomice în profil teritorial.
- Prognoza numărului de pensionari, a pensiei medii și a coeficientului de indexare a punctului de pensie.

În baza acțiunilor întreprinse, CNP a elaborat următoarele capitole din Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2016 – 2018:

- Evoluții macroeconomice recente ale economiei românești
- Prognoze macroeconomice pe termen mediu (2016 - 2018)
- Comparație privind povara fiscală în statele membre UE
- Potențiale riscuri asociate perspectivei economice
- Diferențe față de varianta anterioară a Strategiei.

CNP a participat la elaborarea Raportului privind situația economică și bugetară pe primele șase luni ale anului 2015, care, conform Legii responsabilității fiscal-bugetare, trebuie realizat până la sfârșitul lunii iulie a fiecărui an, cu prezentarea evoluțiilor macroeconomice recente ale economiei românești. În același context, CNP a contribuit la realizarea raportului privind execuția bugetară pe anul 2014.

CNP a participat la elaborarea Raportului privind bugetul de stat pe anul 2016, respectiv cu capitolele privind: cadrul macroeconomic intern în anii 2014 – 2015; evoluții și tendințe macroeconomice interne 2015-2019; potențiale riscuri fiscal-bugetare ale bugetului pe anul 2016 și orizontul 2017-2019.

Un al doilea document programatic la care Comisia Națională de Prognoză a participat a fost **Programul de Convergență** care reprezintă un program multianual care fundamentează și evidențiază calitatea și consistența politicilor macroeconomice de creștere și stabilitate economică și bugetară, dar și a perspectivelor de convergență reală și nominală a statelor membre care nu au aderat la moneda euro. Capitolele aflate în responsabilitatea CNP referitoare la evoluțiile macroeconomice – analiză și prognoză din Programul de Convergență 2015 - 2018 au fost:

- ipoteze privind economia la nivel global;
- evoluții macroeconomice recente în România;
- evoluții ciclice, respectiv estimarea PIB potențial și a output-gap;
- scenariul de dezvoltare pe termen mediu; balanțe sectoriale; au fost incluse două scenarii, respectiv unul de bază în care s-a avut în vedere ceea ce era sigur din punct de vedere legislativ și unul alternativ în care a fost inclus impactul macroeconomic estimat al variantei de la acel moment al noului Cod fiscal pentru anii 2016-2018;

- comparația cu varianta precedentă a programului de convergență, respectiv riscuri pentru economie;
- sustenabilitatea pe termen lung a finanțelor publice.

Programul Național de Reformă (PNR) 2015 include reformele pe termen lung asumate în PNR 2011-2013 și reformele pe termen scurt și mediu prevăzute în PNR 2014, *dar* propune și reforme noi, derivate din specificul obiectivelor Strategiei Europa 2020 și al documentelor aferente (Analiza anuală a creșterii 2015, Recomandările Specifice de Țară 2014, Raportul de țară al României pentru 2015). În acest context, PNR 2015 include, pe lângă acțiunile nou identificate, și o parte dintre acțiunile aflate deja în curs de implementare. Comisia Națională de Prognoză a fost responsabilă cu domeniul macroeconomic și, în acest context, în aprilie 2015, a elaborat contribuția sa la actualizarea cu cele mai recente evoluții economice a Raportului anual privind implementarea PNR în anul 2015.

Comisia Națională de Prognoză a contribuit la elaborarea **Strategiei privind administrarea datoriei publice guvernamentale în perioada 2015 – 2017**, care este în concordanță cu politica fiscală și bugetară asumată prin Strategia fiscal bugetară pentru perioada 2015 - 2018 și Cadrul de cheltuieli bugetare pe termen mediu, precum și cu angajamentele asumate de Guvernul României prin acordurile încheiate cu organismele financiare internaționale (FMI/BM/CE). Contribuția CNP a constat în prezentarea cadrului macroeconomic în perioada 2014 – 2017.

Prognoza indicatorilor macroeconomici pentru Resursele bugetului UE a fost elaborată și transmisă direcției de specialitate din Ministerul Finanțelor Publice responsabilă cu transmiterea la CE a datelor specifice pentru România în vederea revizuirii bazelor TVA și VNB pentru resursele proprii 2015 și prognozei bazelor TVA și VNB pentru resursele proprii ale UE 2016. Este de menționat faptul că diferențele dintre prognozele CNP privind VNB și cele ale Comisiei Europene sunt de sub 1%.

2.3 Studiile de analiză și impact

O activitate importantă a CNP o reprezintă studiile de analiză și impact: impact macroeconomic asupra producției de bunuri și servicii, impact asupra nivelului prețurilor, impact asupra volumului importurilor și exporturilor, impact asupra ratei de ocupare a forței de muncă și asupra ratei șomajului, impact asupra mediului concurențial.

Prin prognozele sale sectoriale, care completează rolul deja recunoscut al analizelor de expert, CNP joacă un rol important în evaluarea impactului (studii de caz etc.) ca instrument necesar în evaluarea politicilor publice.

Dintre studiile de impact realizate pe parcursul anului 2015, având ca principali beneficiari Ministerul Finanțelor Publice, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și Ministerul Fondurilor Europene, sunt de evidențiat următoarele:

- Efectele reducerii TVA cu 15 puncte procentuale la produsele alimentare și la serviciile de alimentație publică de la 1 iunie 2015.
- Impactul inflației asupra veniturilor bugetare
- Impactul macroeconomic al Legii dării în plată a unor bunuri imobile în vederea stingerii obligațiilor asumate prin credite
- Impactul agregatelor monetare asupra indicatorilor macroeconomici
- Impactul emisiilor de gaze cu efect de seră asupra Produsului Intern Brut
- Estimarea impactului economic și social al Master Planului General de Transport
- Estimarea impactului propunerilor de măsuri pentru obținerea de către România a clauzei de reforme structurale care ar permite devierea deficitului structural de la MTO cu maxim 0,5% din PIB.

La solicitarea Ministerului Fondurilor Europene, CNP a estimat **impactul fondurilor structurale și de coeziune accesate din cadrul financiar multianual 2007-2013 asupra unor indicatori macroeconomici în perioada 2008-2015 (PIB, consum, investiții exportul și importul de bunuri și servicii, ocupare, șomaj, venituri salariale etc.)**.

În cursul anului 2015 s-au elaborat în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză o serie de studii macroeconomice, unele având caracter de noutate. Dintre aceste studii pot fi menționate:

- Studiu privind majorarea salariului minim – prezentarea impactului creșterii salariului de bază minim brut pe țară asupra cheltuielilor și veniturilor bugetare și explicitarea metodelor și modelelor de evaluare, precum și propuneri pentru proiectarea unui mecanism transparent de stabilire a salariului minim brut în plată; studiul a fost prezentat și în întâlnirile cu experți ai Comisiei Europene și ai FMI
- Contribuția investițiilor în energie asupra produsului intern brut
- Prognoza sectorială în domeniul cercetării-dezvoltării
- Prognoza sectorială în domeniul IMM-urilor
- Situația plăților restante și a arieratelor din economia românească în perioada 2012-2014

- Evoluția principalilor indicatori macroeconomici și a veniturilor din impozitarea muncii
- Stadiul actual al sectorului cercetării-dezvoltării în România în context european
- Sustenabilitatea finanțelor publice
- Stimularea și relansarea investițiilor
- Sistemul de pensii private obligatorii – situația la nivelul anului 2014
- Efectele crizei din Ucraina asupra României
- Investiții străine ale Italiei în România
- Relațiile comerciale ale României cu Italia
- Eficiența energetică în România - Prezent și perspective
- Echilibrul macroeconomic prin balanța consumurilor materiale
- Contribuția sectorului agroalimentar la creșterea economică
- Modernizarea agriculturii
- Industria petrolieră în 2015

2.4 Perfecționarea metodelor și tehnicilor de previziune; extinderea modelării ca metodă de previziune

În acest context, este de subliniat că cele trei prognoze anuale oficiale se realizează în colaborare cu experții DG ECFIN (Comisia Europeană), care, la rândul lor, realizează o prognoză proprie pentru România, ca de altfel pentru toate statele membre. Aceste prognoze se dezbate în ședințe publice la Bruxelles. Printr-o colaborare deosebită cu experții CE s-a reușit atât convergența sporită a prognozelor, cât și o evaluare realistă a evoluției economiei românești.

Principalele rezultate în perfecționarea activității de prognoză au vizat:

- **Activități de armonizare a metodelor și tehnicilor de prognoză cu cerințele Uniunii Europene**, printre care:
  - Armonizarea metodei de calcul al produsului intern brut potențial și a output-gap, precum și a deficitului structural.
  - Calculul costului unitar cu forța de muncă, real și nominal, în conformitate cu metodologiile utilizate în Uniunea Europeană.
  - Utilizarea modelelor „punte” (*Bridge models*) în prognoza trimestrială a produsului intern brut.

➤ **Extinderea sferei de analiză și prognoză macroeconomică:**

- Analize și perspective economice pe județe și regiuni, cuprinzând poziția județului în economie și regiune, economia județului, starea infrastructurii rutiere, situația financiară a societăților comerciale, demografia întreprinderilor și perspective de dezvoltare;
- Analiza privind demografia întreprinderilor – intrări și ieșiri de pe piață – care arată că, într-o perioadă mai dificilă, pot apărea mai multe ieșiri de pe piață, dar important este ca soldul mișcării firmelor să fie pozitiv.
- Utilizarea datelor din anchetele de conjunctură pentru prognoza creșterii produsului intern brut trimestrial.

2.5. Creșterea vizibilității și prestigiului profesional al instituției

Activitatea și realizările CNP sunt dublate de interesul crescut al managementului pentru creșterea vizibilității interne și internaționale și al prestigiului profesional al instituției, prin diseminarea rezultatelor și transferul acestora către economie și societate:

- Editarea trimestrială a buletinului „**Realizări și perspective**”, care cuprinde articole elaborate de specialiști din cadrul Comisiei Naționale de Prognoză sau de experți colaboratori. Tehnoredactarea și aducerea la starea *bun de tipar* se face în cadrul Comisiei Naționale de Prognoză, iar cheltuielile ocazionate de realizarea acestui buletin sunt suportate din bugetul Comisiei Naționale de Prognoză. Buletinul se difuzează gratuit instituțiilor, organizațiilor sau persoanelor interesate și care lucrează în domeniu.
- **Participarea activă la conferințe** interne și internaționale a reprezentanților Comisiei Naționale de Prognoză, pentru prezentarea prognozelor și analizelor macroeconomice.
- Participarea la elaborarea documentelor-suport pentru discuțiile cu diverse agenții de rating: Standard&Poor's, Moody's, Fitch, cu agenții de audit (Due Diligence) care fac monitorizarea situației economice și sociale în scopul estimării potențialului investițional al României.

2.6. Colaborare inter-instituțională și reprezentarea externă

CNP are o bună colaborare inter-instituțională cu instituțiile de profil. În acest sens, este de remarcat participarea activă ca membru în următoarele organisme:

- Comitetul Interinstituțional pentru Acordul de Parteneriat (CIAP) în cadrul căruia funcționează mai multe comitete consultative;
- Comitetul interministerial pentru coordonarea integrării domeniului protecției mediului în politicile și strategiile sectoriale la nivel național;
- Comitetul Economic și Social;
- Grupul de lucru pentru Strategia Europa 2020 (GLSE);
- Comisia Națională pentru Populație și Dezvoltare;
- Consiliul Național Tripartit pentru Dialog Social;
- Comitetul de Pregătire a Trecerii la Euro;
- Consiliul pentru Infrastructura de informații speciale (CINIS).

În baza HG nr. 486/2004, Comisia Națională de Prognoză este reprezentată, din partea sectorului public, în Consiliul de Export, care are ca obiectiv armonizarea strategiilor sectoriale, intersectoriale și regionale cu Strategia Națională de Export, precum și la stabilirea obiectivelor și priorităților în domeniul exportului.

În funcție de agenda reuniunilor, Comisia Națională de Prognoză a elaborat diferite lucrări de analiză pe grupe de mărfuri a balanței comerciale, în special a exporturilor, precum și perspective ale exportului în noul context internațional (evoluția reală și nominală, raportul de schimb în comerțul exterior, competitivitatea prin preț, comerțul exterior pe ramuri de activitate în 2013).

De asemenea, CNP are relații de colaborare cu organisme de previziune din alte state europene, precum și cu experții din cadrul Comisiei Europene.

La nivelul procesului de decizie la nivelul Uniunii Europene se înscrie și reprezentarea României în cadrul Comitetului de Politici Economice, în grupurile de lucru subordonate care au atribuții la nivel tehnic. Aceasta constituie, pe lângă, consultările și negocierile din timpul realizării prognozelor de primăvară și toamnă ale ECFIN, principalele activități de reprezentare ale CNP în relația cu structurile CE. Grupurile de lucru în care CNP asigură reprezentarea sunt următoarele:

- LIME (Lisbon Methodology) care are ca principale atribuții stabilirea detaliilor metodologice cu privire la evaluarea îndeplinirii

obiectivelor Strategiei Europa 2020, precum și a monitorizării dezechilibrelor din economiile statelor membre;

- Aging Working Group care se ocupă cu sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung din perspectiva constrângerilor demografice;
- Output-gap Working Group care stabilește metodologia de estimare a PIB potențial (și a output-gap), precum și a semielasticității în vederea determinării componente ciclice a deficitului bugetar;
- Energy and Climate Change Working Group care se ocupă cu impactul economic și social al politicilor din domeniul energiei și al schimbărilor climatice;
- ACOR care revizuieste prognoza resurselor proprii ale bugetului comunitar pentru anul în curs (2015) și face prognoza acestora pentru anul următor (2016), în urma unui proces de comparare a prognozei CE a bazelor resurselor proprii (TVA, VNB) cu cea a statelor membre UE.

3. Activitatea de audit intern

În anul 2015, activitatea de audit intern s-a desfășurat potrivit planificării anuale aprobate de președintele Comisiei Naționale de Prognoză, în conformitate cu prevederile Legii nr. 672/2002 privind auditul public intern, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ale Hotărârii Guvernului nr. 1086/2013 pentru aprobarea Normelor generale privind exercitarea activității de audit public intern, ale Ordinului 1452/2014 pentru aprobarea normelor privind exercitarea activității de audit public intern în cadrul Ministerului Finanțelor Publice și ale Codului privind conduita etică a auditorului intern.

Planul anual de audit public intern a fost întocmit pe baza următoarelor elemente de fundamentare:

- respectarea prevederilor cuprinse în planul multianual de audit public intern;
- evaluarea riscului asociat diferitelor structuri, activități, programe/proiecte sau operațiuni;
- restanțele din anul anterior;
- fondul de timp disponibil.

Au fost planificate pentru anul 2015 șase misiuni de asigurare, care au acoperit domenii ca resurse umane, contabilitate, patrimoniu și activități

specifice Comisiei Naționale de Prognoză. Planul de audit public intern pentru anul 2015 a fost aprobat de Președintele Comisiei Naționale de Prognoză și înregistrat cu nr. 166/03.02.2015. Din cele 6 misiuni planificate pentru anul 2015 au fost realizate 5; misiunea rămasă restantă a fost introdusă în planul pentru anul 2016.

Gradul de realizare a misiunilor de audit intern se concretizează atât în numărul de misiuni realizate (5), cât și în domeniile acoperite prin misiunile de audit.

Tipologie misiuni și domenii auditate în 2015

								Total misiuni
Asigurare							Consiliere	
Proces bugetar	Financiar contabil	Achiziții publice	Resurse umane	Sistem IT	Activitatea juridică	Fonduri comune -		
	2		1				2	5

Misiunile de regularitate realizate în anul 2015 au fost :

1. Evaluarea administrării patrimoniului Comisiei Naționale de Prognoză;
2. Auditul situațiilor financiare anuale: bilanț, cont de execuție, anexe, aferente perioadei 2010-2013;
3. Verificarea modului de încadrare a personalului în funcții definite pe categorii, clase, grade profesionale, conform cu prevederile legale în vigoare;
4. Analiza organizării activității Direcției Conturi Naționale și Fortă de Muncă;
5. Analiza organizării activității Direcției Modelare și Prognoze Regionale.

Misiunea, Auditul plăților pentru proiectul „Îmbunătățirea capacității instituționale, de evaluare și formulare de politici macroeconomice în domeniul convergenței economice cu UE a Comisiei Naționale de Prognoză - (SMIS 27153)” din motive de disponibil de timp nu a putut fi derulată și a fost reprogramată a fi desfășurată cu celeritate în primul trimestru din anul 2016.

Prin activitatea desfășurată, compartimentul Audit a acordat asigurare și consiliere managementului, pentru buna administrare a cheltuielilor publice, a adăugat plusvaloare și a sprijinit direcțiile din cadrul CNP în

Îndeplinirea obiectivelor, printr-o abordare sistematică și metodică. Recomandările formulate în rapoartele de audit public intern și implementarea acestora îmbunătățesc eficiența și eficacitatea managementului riscului și procesele de guvernanță, iar activitatea de audit intern tinde să devină un partener de bază al managementului în obținerea de rezultate mai bune în condiții de siguranță sporită.

ORGANIGRAMĂ

Structura organizatorică a Comisiei Naționale de Prognoză

Numărul maxim de posturi: 92, exclusiv demnitarul

